

شنبه ۲۰ بهمن ۱۴۰۳ | ۹ شعبان ۱۴۴۴

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۰۸۵۲۳۰

بررسی تحولات اجتماعی هوش مصنوعی در گفت‌وگوی «جوان» با دبیر ستاد راهبری فناوری‌های هوشمند حوزه‌های علمیه

۱۰ سال دیگر یک پنجم نیروی کار را «نسل بتا» تأمین می‌کند

آغاز سال ۲۰۲۵، پایان نسل آلفا را رقم زد و حالا نوبت به نسل جدید رسیده‌است؛ نسل بتا. نسلی که از یکم ژانویه ۲۰۲۵ (دوازدهم دی ۱۴۰۳) تا ۱۴ سال دیگر متولد می‌شوند؛ آنهایی که در بازه زمانی ۲۰۲۵ تا ۲۰۳۹ به دنیا می‌آیند و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۵ حدود ۱۶ درصد از جمعیت جهانی را تشکیل دهند. نسل بتا فرزندان نسل میلینیوم (هزاره) و نسل زد بزرگ‌تر زد هستند و به نوعی ادامه‌دهنده مسیر آنها محسوب می‌شوند. یکی از ویژگی‌های بارز نسل بتا این است که دنیای دیجیتال و فیزیکی برای آنها به طور کامل ادغام می‌شود. هر چند نسل آلفا شاهد پیشرفت‌های چشمگیر تکنولوژی هوشمند و هوش مصنوعی بود، اما نسل بتا در دورانی زندگی خواهد کرد که این فناوری‌ها به طور عمیق و گسترده‌ای در تمامی جنبه‌های زندگی روزمره (از آموزش و محیط کار گرفته تا خدمات بهداشتی و سرگرمی) نفوذ می‌کنند. به عبارت دیگر، نسل بتا نه تنها با تکنولوژی‌های نوین آشنا می‌شود که آنها را جزئی جدایی‌ناپذیر از زندگی خود می‌داند. این تغییرات می‌تواند تأثیرات عمیقی روی نحوه یادگیری، کار کردن و تعاملات اجتماعی آنها داشته باشد؛ یعنی هم می‌تواند چالش باشد و هم فرصت، اما چطور می‌توانیم به شناخت بهتری از این نسل برسیم و چگونه باید شرایط را برای آنها مهیا کنیم تا از فرصت‌های این تحولات بهره ببریم. در این رابطه «جوان» با محمدرضا قاسمی، دبیر ستاد راهبری فناوری‌های هوشمند حوزه‌های علمیه گفت‌وگو کرده‌است.

■ ■ ■

بدون شک فناوری‌های نوین در تحولات اجتماعی و فرهنگی و همچنین سبک زندگی افراد، نقش پر رنگی ایفا می‌کند، تحولاتی که با سرعت رخ می‌دهد و باید نسبت به آن هوشیار باشیم. نظر شما چه نوع تغییراتی در زندگی نسل جدید، خانواده‌ها و همچنین جامعه ایجاد می‌شود؟

انسان که رواج یافته‌ای می‌شود. از لحظه‌ای که چشم باز می‌کند، پدر، مادر و شاید برادر و خواهری را در کنار خود می‌بیند. اقوام و آشنایانی که درگیر شناخت و درک رفتار و گفتار آنها می‌بود. این نخستین جامعه‌ای است که کودک با آن مواجه است. و تا زمانی که نسل بتا این محیط سازگار شده، گویش و زبان آن را فرا گرفته و رفتار خود را بر همان سبک و سیاق نظم دهد، تا پذیرفته شود و مورد تشویق قرار گیرد. همان‌طور که رواج دیجیتال می‌شود. این لحظه‌ای که البته بیان شد، می‌کند، پدر، مادر و شاید برادر و خواهری را در کنار خود می‌بیند. اقوام و آشنایانی که درگیر شناخت و درک رفتار و گفتار آنها می‌بود. این نخستین جامعه‌ای است که کودک با آن مواجه است. و تا زمانی که نسل بتا این محیط سازگار شده، گویش و زبان آن را فرا گرفته و رفتار خود را بر همان سبک و سیاق نظم دهد، تا پذیرفته شود و مورد تشویق قرار گیرد.

همان‌طور که رواج دیجیتال می‌شود. این لحظه‌ای که البته بیان شد، می‌کند، پدر، مادر و شاید برادر و خواهری را در کنار خود می‌بیند. اقوام و آشنایانی که درگیر شناخت و درک رفتار و گفتار آنها می‌بود. این نخستین جامعه‌ای است که کودک با آن مواجه است. و تا زمانی که نسل بتا این محیط سازگار شده، گویش و زبان آن را فرا گرفته و رفتار خود را بر همان سبک و سیاق نظم دهد، تا پذیرفته شود و مورد تشویق قرار گیرد. همان‌طور که رواج دیجیتال می‌شود. این لحظه‌ای که البته بیان شد، می‌کند، پدر، مادر و شاید برادر و خواهری را در کنار خود می‌بیند. اقوام و آشنایانی که درگیر شناخت و درک رفتار و گفتار آنها می‌بود. این نخستین جامعه‌ای است که کودک با آن مواجه است. و تا زمانی که نسل بتا این محیط سازگار شده، گویش و زبان آن را فرا گرفته و رفتار خود را بر همان سبک و سیاق نظم دهد، تا پذیرفته شود و مورد تشویق قرار گیرد.

پسوست تا دوام داشت، اما دوره جدید و عصری که با نام مدرن شناخته می‌شود، این روند را تسریع کرد، با توسعه دانش، صنعت و کالاهای صنعتی؛ پیدایش رادیو، ضبط صدا و تصویر، عکس برداری، تا سیستم‌های مخابراتی و فناوری‌های دیگر؛ و شناخت و برای انسان رقم زد. با آمدن تلویزیون به خانه‌ها، دیگر کودک از همان روزهای نخست تولد، واری پدر و مادر و احتمالاً خواهر و برادر، صدها هزاران اشیاء دیگر را نیز مشاهده می‌کند، همه را در همان خانه خود. در خصوصی‌ترین حریم‌های خانوادگی، همیشه این غریبه‌ها حضور داشتند، غریبه‌هایی که دیگر از هر آشنایی آشناتر بودند. «سلب‌ریتی»‌ها در این قلمرو شکل گرفتند. انسان همواره نیازمند گروه‌های مرجع است. گروهی که پیشتر مشتمل بر پدر و مادر بود، با رواج فناوری رسانه‌های یک‌سویه، مانند؛ رادیو و تلویزیون، تغییر یافت. این بار کودکان با یگزان فیلم‌ها و مستندهای تلویزیونی را می‌دیدند، با یکتان ورزش‌های حرفه‌ای را، کسانی که تشویق دریافت می‌کردند و مثال موفقیت به گردن می‌آویختند. نسلی پدید آمد که الگوهایش تغییر کرده بود، متأثر از پیشرفت فناوری.

البته که این رسانه‌ها قدرت جامعه را در شکل دهی منابع انسانی خود افزایش دادند. تمامی حکومت‌ها و دولت‌ها خرسند از اینکه با ابزارهای فناوریانه نوپدید می‌توانستند نیروهای کار جامعه خود را در بطن خانواده پرورش دهند و دیدگاه‌های قومی و قبیله‌ای را دور بزنند. رادیو و تلویزیون به دلیل نفوذ در کانون خانواده، قدرت حکمرانی را در یک‌ساز سازی آحاد جامعه و افراد انسانی منحل کرد. به غیر از اندک جمعیتی که به دلیل حضور در نزدیکی مرزها، تحت تأثیر رسانه‌های کشورهای همسایه قرار می‌گرفتند.

فناوری ارسال تصویر و صدا از دور به کمک

انتقال دهنده‌های ماهواره‌ای، تحول بزرگی در تغییر وضیت ارتباطی بود. به همین دلیل برای بسیاری از جامعه‌شناسان نگرانی ایجاد کرد. جامعه‌شناس، نه به معنا یقین اصطلاحی سوسوپولوژی، بلکه مردم‌شناس یا فرهنگ‌شناسان؛ در تمامی مکاتب، ادیان و مذاهب. هر اندیشمندی که غنغفه‌هایت بشردار داشت، اگر چه بیشتر از تباط همان بود، تماسی یک‌سویه و از تباطلی که مخاطب تنها نقش گیرنده پیام را بازی می‌کرد، اما گروه‌های مرجع را یکبار دیگر جابه‌جا کرد. این بار او رفتار افرادی

را مشاهده می‌کرد که هزاران هزار کیلومتر با فاصله داشتند و موفقیت را در زندگی آنها تصور می‌نمود. دیگر سبک زندگی را جامعه‌ای محدود و نزدیک شکل نمی‌داد؛ شخصیت انسان‌ها را هم.

این تأثیر شگرف فناوری در رشد شخصیت انسان و شکل‌دهی به نیازها و سبک تأمین آنها را زمانی می‌شود به‌روشنی و در تحولی عمیق مشاهده کرد که به پیدایش فناوری شبکه رایانه‌ای جهانی اینترنت بنگریم. فضای مجازی آمد و آن رابطه یک‌سویه را منحل ساخت. هر انسانی دیگری می‌توانست خود یک رسانه باشد، حتی در دوران کودکی.

پیش از این با نسل زد و چالش‌های تأثیر پذیری شان از سوی رسانه‌های اجتماعی مواجه بودیم و حالا نگرانی‌هایی از بابت نسل بتا و آلفا وجود دارد که تحت تأثیر فناوری‌های نوین و هوش مصنوعی قرار خواهند گرفت. نظر شما در رابطه با این نسل و پیش‌بینی که از چالش‌های آن وجود دارد، چیست؟

برخی جامعه‌شناسان، به یادگیری خودمحور و مستقل از اینکه اصطلاح جامعه‌شناسی را در معنای عام خود در نظر بگیریم، برای نسلی که در دوران کودکی با فناوری ارتباطی اینترنت مواجه بوده‌اند، نامی جدید نهاده‌اند: نسل زد (Z)، نسلی که به شدت تحت تأثیر رسانه‌های اجتماعی است و به سرعت می‌تواند با فناوری‌های جدید تعامل کند. این نسل معمولاً با چالش‌های روانی و اجتماعی خاصی، چون اضطراب دیجیتال و فشارهای ناشی از رسانه‌های اجتماعی روبه‌رو و درگیر بوده و از همین‌رو در دهه‌های اخیر توجه ویژه‌ای به نیازهای این نسل شده‌است، تا آسیب‌های خاص منوجه این گروه از جامعه کاهش یابد.

مولدان دهه ۸۰ را می‌توان نسل زد دانست. با فراگیر شدن فناوری، مولدان دهه ۹۰ با چالش‌های جدیدتری مواجه شدند. این چالش‌ها جامعه‌شناسانی را که گمان می‌کردند به آخرین گام تحولات رسیده و آخرین حرف‌ها را برای این نسل برپایه بودند، متوجه تفاوت‌های مولدان آنها با نسل زد کرد، زیرا گذرپد شدن به اولین حرف‌های یونانی رجوع کنند و شماره گذاری را از نو بیابانند؛ نسل زد شد نسل آلفا (a) و نسل بعد عنوانی مستقل پیدا کرد؛ نسل بتا (B)، کودکانی که در عنوان رشد و جامعه‌پذیری، قدرت رسانه‌ای شدن را به دست آورده بودند.

نگاه این کارشناسان، نسل بتا پیشتر از هر نسل دیگری تحت تأثیر فناوری‌های پیشرفته و هوش مصنوعی قرار دارند. این نسل در توم دنیایی را زیارت‌ها، واقعیت مجازی و اینترنت اشیا رشد خواهند کرد و به‌طور ویژه‌ای از ابزارهای جدید آموزشی و سیستم‌های یادگیری برخط (آنلاین) بهره‌مند می‌شوند. از آنجا که این نسل به‌طور گسترده به فناوری‌های جدید دسترسی دارد، انتظار می‌رود در آینده توانایی‌های بسیار بالاتری در استفاده از ابزارهای دیجیتال داشته باشد، حتی فراتر از آنچه برای نسل زد پیش‌بینی می‌شد.

در یک چشم‌انداز ۱۰ ساله پیش‌بینی می‌شود یک پنجم نیروهای کار فعال در جامعه را نسلی تأمین کنند که امروزه با همین عنوان بتا شناخته می‌شوند. این پیش‌بینی نگرانی‌هایی را نسبت به توانمندی‌های ادراکی، شناختی و کارکردی این نسل برانگیخته است. با توجه به درآیند رشدی که داشته‌اند و گستردگی مقیاس در پذیرش الگوهای رفتاری، آیا می‌توانند نیروهای کارآمدی برای نظام اجتماعی باشند؟

تفاوت فردی و اجتماعی نسل آلفا و بتا را نسبت به نسل‌های قبل در چه می‌دانید؟

دنیای نسل بتا دنیای پر از فناوری، ارتباطات جهانی و آگاهی‌های اجتماعی و محیطی است. این نسل با ابزارهای دیجیتال و فناوری‌های پیشرفته به دنیا می‌آید و دنیایی آنها به شدت از تحولات تکنولوژیکی و تغییرات اجتماعی تأثیر می‌پذیرد. به دلیل دسترسی به اطلاعات گسترده و آگاهی و جهان‌چال، این نسل نسبت به نسل‌های قبلی حساس‌تر به مسائل اجتماعی، محیط‌زیست و حقوق بشر است.

دنیا از نگاه نسل بتا، یا آن‌طور که برخی دیگر نسل آلفا می‌نامند، به دلیل پیشرفت‌های سریع در زمینه فناوری،

تغییرات اجتماعی و تحولات فرهنگی، شکل متفاوتی نسبت به نسل‌های قبلی دارد. این نسل از ابتدای زندگی خود با دستگاه‌های هوشمند، مانند: تلفن‌های همراه، شبکه‌های اجتماعی برای این نسل امری کاملاً طبیعی و غیرقابل جدا شدن از زندگی روزمره است. برای آنها، فضای برخط به‌عنوان یک بستر برای برقراری ارتباطات، یادگیری و حتی تفریح محسوب می‌شود. نسل بتا از فناوری‌هایی بهره‌مند است که تمام حواس پنجگانه بشرد را درگیر می‌کند، مانند: واقعیت مجازی (VR) و واقعیت افزوده (AR) در زمینه‌های مختلف، مانند؛ آموزش، سرگرمی و حتی کار. تعاملات آنها با هوش مصنوعی بخش زیادی از زندگی روزمره‌شان را تشکیل خواهد داد، از دستیارهای صوتی تا ربات‌ها و اپلیکیشن‌های هوشمند. برای نسل بتا، فرآیند یادگیری بیشتر به صورت برخط و از طریق پلتفرم‌های دیجیتال انجام گرفته و آموزش‌های مبتنی بر اینترنت، دوره‌های برخط و استفاده از ابزارهای دیجیتال به عنوان روش‌های اصلی یادگیری نقش ایفا می‌کنند.

این شیوه‌های شناختی به یادگیری خودمحور و مستقل از راه‌های برخط و از طریق منابع دیجیتال توجه دارد و نظر بگیریم، برای نسلی که در دوران کودکی با فناوری ارتباطی اینترنت مواجه بوده‌اند، نامی جدید نهاده‌اند: نسل زد (Z)، نسلی که به شدت تحت تأثیر رسانه‌های اجتماعی است و به سرعت می‌تواند با فناوری‌های جدید تعامل کند. این نسل معمولاً با چالش‌های روانی و اجتماعی خاصی، چون اضطراب دیجیتال و فشارهای ناشی از رسانه‌های اجتماعی روبه‌رو و درگیر بوده و از همین‌رو در دهه‌های اخیر توجه ویژه‌ای به نیازهای این نسل شده‌است، تا آسیب‌های خاص منوجه این گروه از جامعه کاهش یابد. مولدان دهه ۸۰ را می‌توان نسل زد دانست. با فراگیر شدن فناوری، مولدان دهه ۹۰ با چالش‌های جدیدتری مواجه شدند. این چالش‌ها جامعه‌شناسانی را که گمان می‌کردند به آخرین گام تحولات رسیده و آخرین حرف‌ها را برای این نسل برپایه بودند، متوجه تفاوت‌های مولدان آنها با نسل زد کرد، زیرا گذرپد شدن به اولین حرف‌های یونانی رجوع کنند و شماره گذاری را از نو بیابانند؛ نسل زد شد نسل آلفا (a) و نسل بعد عنوانی مستقل پیدا کرد؛ نسل بتا (B)، کودکانی که در عنوان رشد و جامعه‌پذیری، قدرت رسانه‌ای شدن را به دست آورده بودند.

نگاه این کارشناسان، نسل بتا پیشتر از هر نسل دیگری تحت تأثیر فناوری‌های پیشرفته و هوش مصنوعی قرار دارند. این نسل در توم دنیایی را زیارت‌ها، واقعیت مجازی و اینترنت اشیا رشد خواهند کرد و به‌طور ویژه‌ای از ابزارهای جدید آموزشی و سیستم‌های یادگیری برخط (آنلاین) بهره‌مند می‌شوند. از آنجا که این نسل به‌طور گسترده به فناوری‌های جدید دسترسی دارد، انتظار می‌رود در آینده توانایی‌های بسیار بالاتری در استفاده از ابزارهای دیجیتال داشته باشد، حتی فراتر از آنچه برای نسل زد پیش‌بینی می‌شد.

در یک چشم‌انداز ۱۰ ساله پیش‌بینی می‌شود یک پنجم نیروهای کار فعال در جامعه را نسلی تأمین کنند که امروزه با همین عنوان بتا شناخته می‌شوند. این پیش‌بینی نگرانی‌هایی را نسبت به توانمندی‌های ادراکی، شناختی و کارکردی این نسل برانگیخته است. با توجه به درآیند رشدی که داشته‌اند و گستردگی مقیاس در پذیرش الگوهای رفتاری، آیا می‌توانند نیروهای کارآمدی برای نظام اجتماعی باشند؟

تفاوت فردی و اجتماعی نسل آلفا و بتا را نسبت به نسل‌های قبل در چه می‌دانید؟

دنیای نسل بتا دنیای پر از فناوری، ارتباطات جهانی و آگاهی‌های اجتماعی و محیطی است. این نسل با ابزارهای دیجیتال و فناوری‌های پیشرفته به دنیا می‌آید و دنیایی آنها به شدت از تحولات تکنولوژیکی و تغییرات اجتماعی تأثیر می‌پذیرد. به دلیل دسترسی به اطلاعات گسترده و آگاهی و جهان‌چال، این نسل نسبت به نسل‌های قبلی حساس‌تر به مسائل اجتماعی، محیط‌زیست و حقوق بشر است.

دنیا از نگاه نسل بتا، یا آن‌طور که برخی دیگر نسل آلفا می‌نامند، به دلیل پیشرفت‌های سریع در زمینه فناوری،

باشند و نسل بتا تا ترکیب‌های جدید خانوادگی و روابط اجتماعی روبه‌رو شود. این تحولات رفتاری به دلیل ناسازگاری با طبیعت بشر است. نسل بتا با چالش‌های جدی روحی و روانی می‌گردد و منجر به آسیب‌های جدی روحی و روانی می‌گردد و به‌رغم وجود تمامی امکانات و ارتباطات دیجیتال، نسل بتا را با چالش‌های جدیدی در زمینه سلامت روان مواجه می‌سازند. فشارهای ناشی از شبکه‌های اجتماعی، استرس‌های مرتبط با فضای برخط و مسائل هویت فردی در دنیای دیجیتال ممکن است تأثیرات زیادی بر این نسل بگذارد. نسل بتا به دلیل فشارهای اجتماعی برخط و مقایسه‌های بی‌پایان با دیگران در شبکه‌های اجتماعی مانند؛ آموزش، سرگرمی و حتی کار. تعاملات آنها با هوش مصنوعی بخش زیادی از زندگی روزمره‌شان را تشکیل خواهد داد، از دستیارهای صوتی تا ربات‌ها و اپلیکیشن‌های هوشمند. برای نسل بتا، فرآیند یادگیری بیشتر به صورت برخط و از طریق پلتفرم‌های دیجیتال انجام گرفته و آموزش‌های مبتنی بر اینترنت، دوره‌های برخط و استفاده از ابزارهای دیجیتال به عنوان روش‌های اصلی یادگیری نقش ایفا می‌کنند.

این شیوه‌های شناختی به یادگیری خودمحور و مستقل از راه‌های برخط و از طریق منابع دیجیتال توجه دارد و نظر بگیریم، برای نسلی که در دوران کودکی با فناوری ارتباطی اینترنت مواجه بوده‌اند، نامی جدید نهاده‌اند: نسل زد (Z)، نسلی که به شدت تحت تأثیر رسانه‌های اجتماعی است و به سرعت می‌تواند با فناوری‌های جدید تعامل کند. این نسل معمولاً با چالش‌های روانی و اجتماعی خاصی، چون اضطراب دیجیتال و فشارهای ناشی از رسانه‌های اجتماعی روبه‌رو و درگیر بوده و از همین‌رو در دهه‌های اخیر توجه ویژه‌ای به نیازهای این نسل شده‌است، تا آسیب‌های خاص منوجه این گروه از جامعه کاهش یابد. مولدان دهه ۸۰ را می‌توان نسل زد دانست. با فراگیر شدن فناوری، مولدان دهه ۹۰ با چالش‌های جدیدتری مواجه شدند. این چالش‌ها جامعه‌شناسانی را که گمان می‌کردند به آخرین گام تحولات رسیده و آخرین حرف‌ها را برای این نسل برپایه بودند، متوجه تفاوت‌های مولدان آنها با نسل زد کرد، زیرا گذرپد شدن به اولین حرف‌های یونانی رجوع کنند و شماره گذاری را از نو بیابانند؛ نسل زد شد نسل آلفا (a) و نسل بعد عنوانی مستقل پیدا کرد؛ نسل بتا (B)، کودکانی که در عنوان رشد و جامعه‌پذیری، قدرت رسانه‌ای شدن را به دست آورده بودند.

نگاه این کارشناسان، نسل بتا پیشتر از هر نسل دیگری تحت تأثیر فناوری‌های پیشرفته و هوش مصنوعی قرار دارند. این نسل در توم دنیایی را زیارت‌ها، واقعیت مجازی و اینترنت اشیا رشد خواهند کرد و به‌طور ویژه‌ای از ابزارهای جدید آموزشی و سیستم‌های یادگیری برخط (آنلاین) بهره‌مند می‌شوند. از آنجا که این نسل به‌طور گسترده به فناوری‌های جدید دسترسی دارد، انتظار می‌رود در آینده توانایی‌های بسیار بالاتری در استفاده از ابزارهای دیجیتال داشته باشد، حتی فراتر از آنچه برای نسل زد پیش‌بینی می‌شد.

در یک چشم‌انداز ۱۰ ساله پیش‌بینی می‌شود یک پنجم نیروهای کار فعال در جامعه را نسلی تأمین کنند که امروزه با همین عنوان بتا شناخته می‌شوند. این پیش‌بینی نگرانی‌هایی را نسبت به توانمندی‌های ادراکی، شناختی و کارکردی این نسل برانگیخته است. با توجه به درآیند رشدی که داشته‌اند و گستردگی مقیاس در پذیرش الگوهای رفتاری، آیا می‌توانند نیروهای کارآمدی برای نظام اجتماعی باشند؟

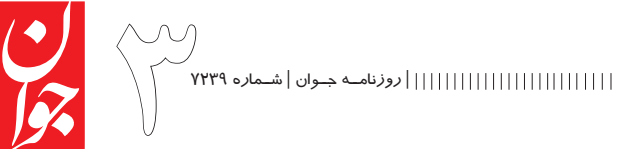
تفاوت فردی و اجتماعی نسل آلفا و بتا را نسبت به نسل‌های قبل در چه می‌دانید؟

دنیای نسل بتا دنیای پر از فناوری، ارتباطات جهانی و آگاهی‌های اجتماعی و محیطی است. این نسل با ابزارهای دیجیتال و فناوری‌های پیشرفته به دنیا می‌آید و دنیایی آنها به شدت از تحولات تکنولوژیکی و تغییرات اجتماعی تأثیر می‌پذیرد. به دلیل دسترسی به اطلاعات گسترده و آگاهی و جهان‌چال، این نسل نسبت به نسل‌های قبلی حساس‌تر به مسائل اجتماعی، محیط‌زیست و حقوق بشر است.

دنیا از نگاه نسل بتا، یا آن‌طور که برخی دیگر نسل آلفا می‌نامند، به دلیل پیشرفت‌های سریع در زمینه فناوری،

باشند و نسل بتا تا ترکیب‌های جدید خانوادگی و روابط اجتماعی روبه‌رو شود. این تحولات رفتاری به دلیل ناسازگاری با طبیعت بشر است. نسل بتا با چالش‌های جدی روحی و روانی می‌گردد و منجر به آسیب‌های جدی روحی و روانی می‌گردد و به‌رغم وجود تمامی امکانات و ارتباطات دیجیتال، نسل بتا را با چالش‌های جدیدی در زمینه سلامت روان مواجه می‌سازند. فشارهای ناشی از شبکه‌های اجتماعی، استرس‌های مرتبط با فضای برخط و مسائل هویت فردی در دنیای دیجیتال ممکن است تأثیرات زیادی بر این نسل بگذارد. نسل بتا به دلیل فشارهای اجتماعی برخط و مقایسه‌های بی‌پایان با دیگران در شبکه‌های اجتماعی مانند؛ آموزش، سرگرمی و حتی کار. تعاملات آنها با هوش مصنوعی بخش زیادی از زندگی روزمره‌شان را تشکیل خواهد داد، از دستیارهای صوتی تا ربات‌ها و اپلیکیشن‌های هوشمند. برای نسل بتا، فرآیند یادگیری بیشتر به صورت برخط و از طریق پلتفرم‌های دیجیتال انجام گرفته و آموزش‌های مبتنی بر اینترنت، دوره‌های برخط و استفاده از ابزارهای دیجیتال به عنوان روش‌های اصلی یادگیری نقش ایفا می‌کنند.

این شیوه‌های شناختی به یادگیری خودمحور و مستقل از راه‌های برخط و از طریق منابع دیجیتال توجه دارد و نظر بگیریم، برای نسلی که در دوران کودکی با فناوری ارتباطی اینترنت مواجه بوده‌اند، نامی جدید نهاده‌اند: نسل زد (Z)، نسلی که به شدت تحت تأثیر رسانه‌های اجتماعی است و به سرعت می‌تواند با فناوری‌های جدید تعامل کند. این نسل معمولاً با چالش‌های روانی و اجتماعی خاصی، چون اضطراب دیجیتال و فشارهای ناشی از رسانه‌های اجتماعی روبه‌رو و درگیر بوده و از همین‌رو در دهه‌های اخیر توجه ویژه‌ای به نیازهای این نسل شده‌است، تا آسیب‌های خاص منوجه این گروه از جامعه کاهش یابد. مولدان دهه ۸۰ را می‌توان نسل زد دانست. با فراگیر شدن فناوری، مولدان دهه ۹۰ با چالش‌های جدیدتری مواجه شدند. این چالش‌ها جامعه‌شناسانی را که گمان می‌کردند به آخرین گام تحولات رسیده و آخرین حرف‌های یونانی رجوع کنند و شماره گذاری را از نو بیابانند؛ نسل زد شد نسل آلفا (a) و نسل بعد عنوانی مستقل پیدا کرد؛ نسل بتا (B)، کودکانی که در عنوان رشد و جامعه‌پذیری، قدرت رسانه‌ای شدن را به دست آورده بودند.

زیست‌محیطی، سیاسی و اقتصادی زندگی می‌کنند. این نسل تحت تأثیر بحران‌های جهانی، مانند: تغییرات اقلیمی، بیماری‌های همه‌گیر و بحران‌های اجتماعی قرار دارد که می‌تواند نگرش‌ها و رفتارهای متفاوتی در آنها ایجاد کند. در میان مسائل گوناگون، برخی از نسل بتا ممکن است نگران آینده محیط‌زیست باشند، در حالی که برخی دیگر بیشتر به موضوعات مربوط به تکنولوژی و هوش مصنوعی توجه کنند.

اگرچه نسل بتا یک گروه بزرگ و مشترک است که در دنیای دیجیتال و فناوری‌های پیشرفته بزرگ می‌شود، اما این نسل نیز مانند هر نسل دیگری شامل افراد متنوع با ویژگی‌های مختلف است؛ تفاوت‌های جغرافیایی، اقتصادی، فرهنگی و فردی. بنابراین نمی‌توان همه آنها را یکسان یا مشابه در تمام جنبه‌ها دانست. این تفاوت‌ها در نیازهای این نسل نیز اختلافاتی را رقم می‌زند، ولی در یک نگاه کلان، می‌توان نیازهای عمده و مشترکی را ملاحظه کرد.

نیازهای نسل پیش رو چیست؟ و برای مواجهه با این نسل چه شرایطی را باید مهیا کنیم؟

با وجود ارتباطات گسترده در فضای دیجیتال، بسیاری از اعضای نسل بتا احساس تنهایی می‌کنند. این نسل بیشتر از هر نسل دیگری زمان خود را در شبکه‌های اجتماعی می‌گذراند، اما این ارتباطات اغلب سطحی و بدون عمق عاطفی هستند. به همین دلیل، آنها به‌طور خاص به دنبال روابط حقیقی، عمیق و متبادر هستند، هر چند که در فضای برخط روابط زیادی دارند. بر خلاف تصور رایج که می‌پندارد نسل‌های جدید از تعاملات مجازی محروم‌اند، این نسل به‌طور خاص به روابط دیجیتال نیاز دارد. آنها به‌طور خاص به دنبال روابط حقیقی، عمیق و متبادر هستند، هر چند که در فضای برخط روابط زیادی دارند. بر خلاف تصور رایج که می‌پندارد نسل‌های جدید از تعاملات مجازی محروم‌اند، این نسل به‌طور خاص به روابط دیجیتال نیاز دارد.

نیازهای نسل پیش رو چیست؟ و برای مواجهه با این نسل چه شرایطی را باید مهیا کنیم؟

با وجود ارتباطات گسترده در فضای دیجیتال، بسیاری از اعضای نسل بتا احساس تنهایی می‌کنند. این نسل بیشتر از هر نسل دیگری زمان خود را در شبکه‌های اجتماعی می‌گذراند، اما این ارتباطات اغلب سطحی و بدون عمق عاطفی هستند. به همین دلیل، آنها به‌طور خاص به دنبال روابط حقیقی، عمیق و متبادر هستند، هر چند که در فضای برخط روابط زیادی دارند. بر خلاف تصور رایج که می‌پندارد نسل‌های جدید از تعاملات مجازی محروم‌اند، این نسل به‌طور خاص به روابط دیجیتال نیاز دارد. آنها به‌طور خاص به دنبال روابط حقیقی، عمیق و متبادر هستند، هر چند که در فضای برخط روابط زیادی دارند. بر خلاف تصور رایج که می‌پندارد نسل‌های جدید از تعاملات مجازی محروم‌اند، این نسل به‌طور خاص به روابط دیجیتال نیاز دارد.

آنها نیاز دارند همیشه به اینترنت و دستگاه‌های هوشمند دسترسی داشته باشند تا بتوانند از منابع آموزشی، سرگرمی و ارتباطی بهره‌برداری کنند، حتی زمانی که در خیابان در حال قدم‌زدن باشند، در مهمانی، در سفر، در تفریح، در هر حال و احوال. آن‌هم با سرعت‌ترین و پرسرعت‌ترین فناوری‌های ارتباطی.

نسل بتا نیاز به آموزش‌هایی دارند که با توجه به نیازها و علل فردی‌شان تنظیم شده‌باشند. استفاده از فناوری‌های آموزشی، مثل اپلیکیشن‌ها و پلتفرم‌های آنلاین، برای یادگیری مفاهیم جدید و سه‌رو بودن برای احتای است. در غیراین صورت تن به یادگیری نمی‌دهند و تلاش می‌کنند دانش خود را از اتوبوس و در مسیر بازگشت از مدرسه به شکل امروزی آنها و به روش سنتی دیگر نمی‌تواند برای آنها جذاب باشد.

با توجه به دسترسی گسترده به اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، حساسیت بیشتر برخط و حریم خصوصی برای نسل بتا اهمیت زیادی دارد. این نسل نیازمند ابزارها و آموزش‌هایی برای محافظت از اطلاعات شخصی خود در فضای دیجیتال است.

با توجه به چالش‌های اجتماعی و روانی که در اثر استفاده زیاد از شبکه‌های اجتماعی ایجاد می‌شود، نسل بتا به حمایت در زمینه سلامت روان و احساس تعلق به جامعه نیاز دارد. در این میان، به برنامه‌های حمایتی و فضای امن برای ابراز احساسات و نگرانی‌ها باید توجه شود.

نسل بتا به دلیل آگاهی بالاتر از مسائل زیست‌محیطی و اجتماعی، علاقه‌مند به حل مشکلات جهانی و ایجاد تغییرات مثبت اجتماعی است. آنها می‌خواهند در جامعه‌ای زندگی کنند که توجه به مسائل زیست‌محیطی، حقوق بشر و عدالت اجتماعی در اولویت باشد، بنابراین باید این انگیزه‌ها جهت داده شود و به مسیر درستی هدایت گردد.

این نسل، به عنوان یک نسل که با سرعت تغییرات پیش می‌رود، نیاز به امکانات و فرصت‌هایی دارد که بتواند در دنیای پر از تحولات دیجیتال و اجتماعی بهتر تطبیق پیدا راقوتی کند. آموزش‌های دربار به برنامه‌نویسی، استفاده از ابزارهای دیجیتال و آگاهی از خطرات برخط. آموزش این مهارت‌ها باید در مدارس و مراکز آموزشی به‌طور جدی در نظر گرفته شود تا آنها قادر به کار با فناوری‌های پیشرفته در آینده باشند.

با پیشرفت‌های تکنولوژیکی و تغییرات در بازار کار، نسل بتا نیاز به فرصت‌های شغلی جدید و مهارت‌های خاص برای مشاغل نوظهور دارد. آموزش‌های متمرکز بر زمینه‌های نوین، مانند: هوش مصنوعی، داده‌کاوی و رباتیک می‌تواند به آنها کمک کند تا در بازار کار آینده، توانمندی‌های لازم را پیدا کنند.

در دنیای دیجیتال که ارتباطات برخط غالب است، تشویق نسل بتا به تعاملات انسانی واقعی و حضور در جوامع فیزیکی می‌تواند به آنها کمک کند تا روابط اجتماعی سالم‌تری برقرار کنند؛ فرصت‌هایی برای حضور احسان تعلق به جامعه را تقویت می‌کند.

نسل بتا از ابتدای زندگی خود با ابزارهای خانلاقه و فناوری‌های نوآورانه آشنات. حمایت از این خلاقیت‌ها و تشویق به ابتکار در زمینه‌های مختلف می‌تواند به رشد کارآفرینی و نوآوری کمک کند. برنامه‌ها و محیط‌های آموزشی باید فضایی را فراهم کنند که نسل بتا بتواند ایده‌های جدید خود را آزمایش و اجرایی کند.

جامعه امروز در بسیاری از موارد نیاز به تغییراتی دارد تا بتواند با سرعت تحولات فناوری و اجتماعی همگام شود و پاسخگوی چالش‌های پیش‌روی این نسل باشد. توجه به نیازهای ذکر شده و تلاش برای تأمین آنها می‌تواند آمادگی لازم برای پذیرش این نسل را فراهم آورد.

در نهایت، برای موفقیت نسل بتا در آینده، لازم است همه نهادها، از جمله دولت‌ها، مدارس، خانواده‌ها و شرکت‌ها، همکاری کنند تا آینده‌ای پایدار، مسئولانه و پر از فرصت‌های مناسب برای این نسل ایجاد شود.

محاسبتنی

همه‌مقصران اردوی بی‌بازگشت

هیچ کدام از دختران دبیرستانی فوت شده در حادثه اتوبوس کرمان فکرش را هم نمی‌کردند که اردویشان، به یک سفر بی‌بازگشت تبدیل شود. آنها با شوق و خنده، راهی مسیری شدند که در نهایت به بن‌بست زندگی‌شان رسید. خانواده‌هایشان هم نمی‌دانستند، که اگر می‌دانستند هرگز رضایت‌نامه برای فرستادن فرزندشان به اردو را امضا نمی‌کردند. خانواده‌هایی که با فرستادن فرزندان خود به مدرسه تیزهوشان، آرزوهای زیادی برایشان داشتند، اما حالا با پیکر بی‌جان فرزندان‌شان و برگه‌های اعلامیه‌ای که روی در و دیوار خانه چسبیده شده، مواجه هستند. آنها شوکه و ماتمیزده‌اند و هیچ تسلیتی نمی‌تواند داغ‌شان را التیام ببخشد.

عصر روز پنج‌شنبه، تبدیل به آخرین پنج‌شنبه‌ای شد که می‌دیدند، روزی که مدارس تعطیل بود و با کلی خاطره به سمت خانه‌شان راهی می‌شدند. ناگهان اتوبوسی که آنها را از اردوی شهاده به سمت شهر کرمان می‌برد، قبل از رسیدن به مقصد دچار حادثه شد و جان شش نفرشان را در دم گرفت، که چهار نفر از آنها، دانش آموز بودند. هر چند دستور دستگیری راننده صادر شده و مدیر مدرسه نیز تحت تعقیب قرار گرفته، اما این برخورد هانمی‌تواند زندگی جانباختگان این حادثه را به آنها بازگرداند.

این حادثه تلخ اما، سوالات زیادی را در ذهن‌ها عمومی ایجاد کرده؛ اینکه چه کسی با کسانای مقصرند؟ راننده که بدون توجه به مشکلات فنی و ایمنی اتوبوس، قبول کرده دانش آموزان را در اردو ببرد و برگرداند؟ یا مسئولان مدرسه که توجهی نکردند که چه اتوبوسی با چه میزان ایمنی، دانش آموزان را راهی جاده می‌کند؟ حال این سؤال بی‌پاسخ مانده «قاتل جان دانش آموزان بی‌گناه چه کسی با چه چیزی است؟» گفته می‌شود که سیستم ترمز اتوبوس معیوب بوده و این نقص فنی باعث وقوع حادثه شده، اما چه کسی با کسانای، دانسته یا ندانسته، حاضر شدند جان دانش آموزان را با فرستادن آنها به اردو با وسیله نقلیه‌ای پر خطر و دارای نقص فنی به بازی بگیرند؟!

هر تریه این فاجعه نه تنها خانواده‌های قربانیان، که فضای روانی جامعه را دچار آسیب‌کند حتی تأثیر منفی بر خانواده‌های گنارده و آنها را انسبت به فرستادن فرزندان‌شان به اردوهای علمی، فرهنگی و تربیتی مردم می‌کند. از همین‌رو سوالات زیادی درباره ایمنی حمل و نقل دانش آموزان مطرح می‌شود؛ اینکه آیا نباید مدارس، مسئولیت بیشتری نسبت به ایمنی سفرهای اردویی خود داشته باشند؟ آیا اینکه چرا نظارت کلی روی وسایل نقلیه‌ای که برای حمل دانش آموزان استفاده می‌شود، وجود ندارد؟!

هر روز و هر ساعت، در جاده‌های کشور، تصادفاتی اتفاق می‌افتد و افراد زیادی را به کام مرگ می‌کشاند، اتفاقاتی که تلخ و نگران‌کننده است و باید مورد توجه مسئولان قرار بگیرد. با وجود این، عمده اخبار چنین حوادثی در رسانه‌ها منتشر نمی‌شود، اما چرا داند اتفاقات ناگوار چون وازگون از حساسیت بسیار بالایی برخوردار است، چرا که تأمین امنیت محصلان در سفرها و اردوها، اصل کاست و بنیاد یابی ملاحظگی و اهمال، جان آنها به خطر بیفتد.

این حادثه برای بار دیگر نیاز مبرم به تعیین قوانین سختگیرانه برای حمل و نقل دانش آموزان را نشان داد. باید آموزش و سپروش در فرآیندهای اردوهای دانش آموزی بازنگری داشته‌باشد. البته که طی تمام این سال‌ها، بازنگری‌های انجام شده، اما چرا داند اتفاقات ناگواری چون وازگون شدن اتوبوس اردوی دانش آموزان کرمانی به روشنی نشان داد که نیاز به تغییرات اساسی در این بخش وجود دارد. این حادثه تلخ، یادآور اهمیت توجه جدی به مسائل ایمنی در مدارس و ضرورت نظارت دقیق بر وسایل نقلیه عمومی شد. باید اقداماتی انجام و برای اطمینان حاصل شود که دیگر هیچ دانش آموزی قربانی سهل‌انگاری‌ها نمی‌شود؛ دانش آموزانی که حق دارند با امنیت کامل، تحصیل کنند و از تجربیات زندگی، سفر و واردولت ببرند، نه اینکه جان‌شان با ندانم کاری‌ها به بازی گرفته شود. اکنون، جای دانش آموزان کرمانی که در اتوبوس و در مسیر بازگشت از اردو، ناز‌بختند در پشت نیمکت‌های درس، خالی است. این فاجعه، معلمان، همکلاسی‌ها و به‌طور کلی جامعه فرهنگی را اغبار کرد.دست، شاید ماه‌ها و سال‌ها زمان ببرد تا خانواده‌های جانباختگان به زندگی عادی خود بازگردند. امید است این حادثه نیز تبدیل به یکی از درس‌های آموزنده باشد، تا با اقدامات لازم را در خصوص تأمین امنیت جان دانش آموزان به درستی انجام دهند تا دیگر شاهد چنین اتفاقات دلخراشی در کشور نباشیم.

رانداندازی ۳همراهسرای جدیددر تهران

مدیرعامل سازمان خدمات و مشارکت‌های اجتماعی از احداث و راه اندازی سه مرکز «همراه‌سرا» در میدان انقلاب، منطقه لويزان و منطقه ۱۲ خبر داد.

سید محمد تقیپ، مدیرعامل سازمان خدمات و مشارکت‌های اجتماعی درباره احداث سه همراه‌سرا تا پایان سال گفت: همچنان که پیش از این مقرر شده‌بود؛ در این همراه‌سراها آماده‌اند و در مرحله افتتاح به سر می‌برند. وی با اشاره به محل احداث این همراه‌سراها ادامه داد: یکی از این همراه‌سراها در منطقه شش و محدوده میدان انقلاب واقع‌شده که کاربردی مختص بیماران سرطانی و پیوند مغز و استخوان دارد؛ همراه‌سرای مردم‌داری در منطقه چهار و بخشی از منطقه لويزان را به احداث رسیده که به ارائه خدمات حوزه روان می‌پردازد. سومین همراه‌سرا نیز در محدوده منطقه ۱۲ آماده شده که به زودی به مرحله بهره‌برداری خواهد رسید. رانداندازی مرکز «مشاوره تلفنی» با محوریت دریافت مشاوره‌های مردم‌داری و روانشناسی به صورت تلفنی از دیگر برنامه‌هایی بود که مدیرعامل سازمان خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری مدی دهه فجر سال جاری در نظر داشت. تقیب با اشاره به اینکه احداث مراکز مشاوره تلفنی در مراحل پایانی قرار دارد ادامه داد: اگرچه تا نیمه شعبان فرصت زیادی باقی نمانده، اما تلاش بر افتتاح سه مرکز مشاوره تلفنی همزمان با ولادت امام زمان (عج) است.

وی افزایش مراکز جامعه‌پذیری را از جمله برنامه سال آینده دانست و خاطر نشان کرد: با توجه به اینکه سه مرکز جامعه‌پذیری در مناطق ۱۹، ۶ و ۱۱ راه فعالیت دارند و اشتغال مبدجویان در حوزه کارآیانی در منطقه ۱۲ در آخرین مراحل خود به سر می‌برد؛افزایش همراه‌سراها و مراکز جامعه‌پذیری نیز از جمله اقدامات جدی سازمان خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری در سال ۱۴۰۴ است.

خبرگوتاله

■سرپرست مرکز مدیریت پیوند و درمان بیماری‌ها با بیان اینکه امروزه بیش از ۷۰۰ بخش دایلیز در کشور فعال است، گفت: در تولید پنج قلم لوازم مصرفی دایلیز از جمله ست، سوزن، صافی، پودر بی‌کربنات و محلول دایلیز خودکفا هستیم.

■مدیرعامل سازمان میادین میوه و تره بار شهر تهران گفت: ۱۰ بازار میوه و تره بار در تهران آماده افتتاح شد و قرار است ۱۱ بازار دیگر نیز نهایتاً تا فروردین سال آینده به بهره‌برداری برسد.

■مدیر دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت با بیان اینکه طرح بررسی وضعیت تغذیه‌ای عشار از دی ماه سال جاری آغاز شده، گفت: جمعیتی بالغ بر ۳هزار۵۰۰ نفر در این طرح در ۱۲ استان کشور مورد بررسی قرار می‌گیرند تا اقدامات مداخله‌ای لازم برای این گروه هدف اجرا شود.

■دانشان عمومی و اقتصاد تهران گفت: ۵۰ صنف مجازی مؤسسات غیرمجاز اعزام دانشجو به خارج از کشور شناسایی و از طریق وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در اختیار پلیس فتا قرار گرفت تا این صفحات و سایت‌ها مسدود شود.